

LS13145 - RUIMTELIJKE ONDERBOUWING UITKIJKTOREN IJHORST

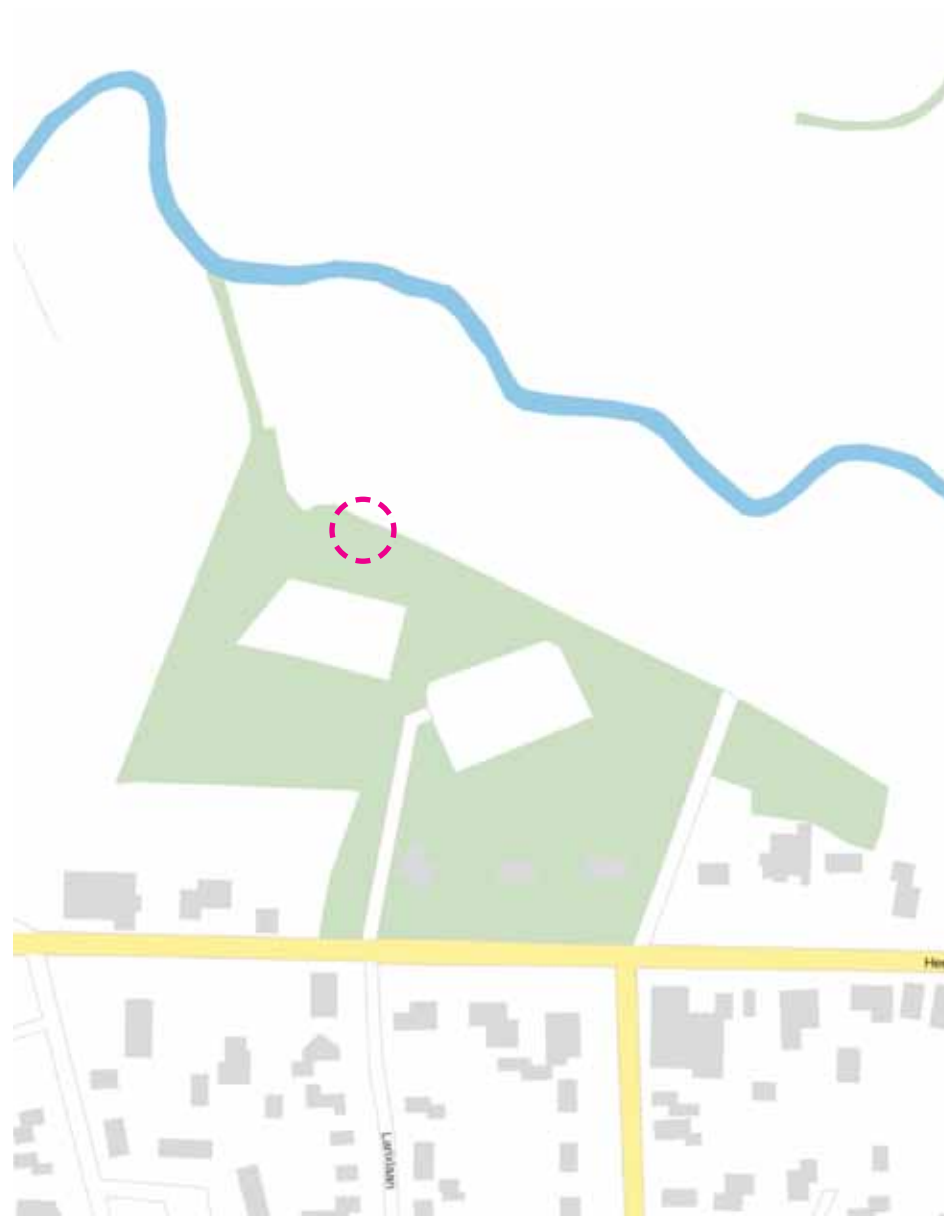
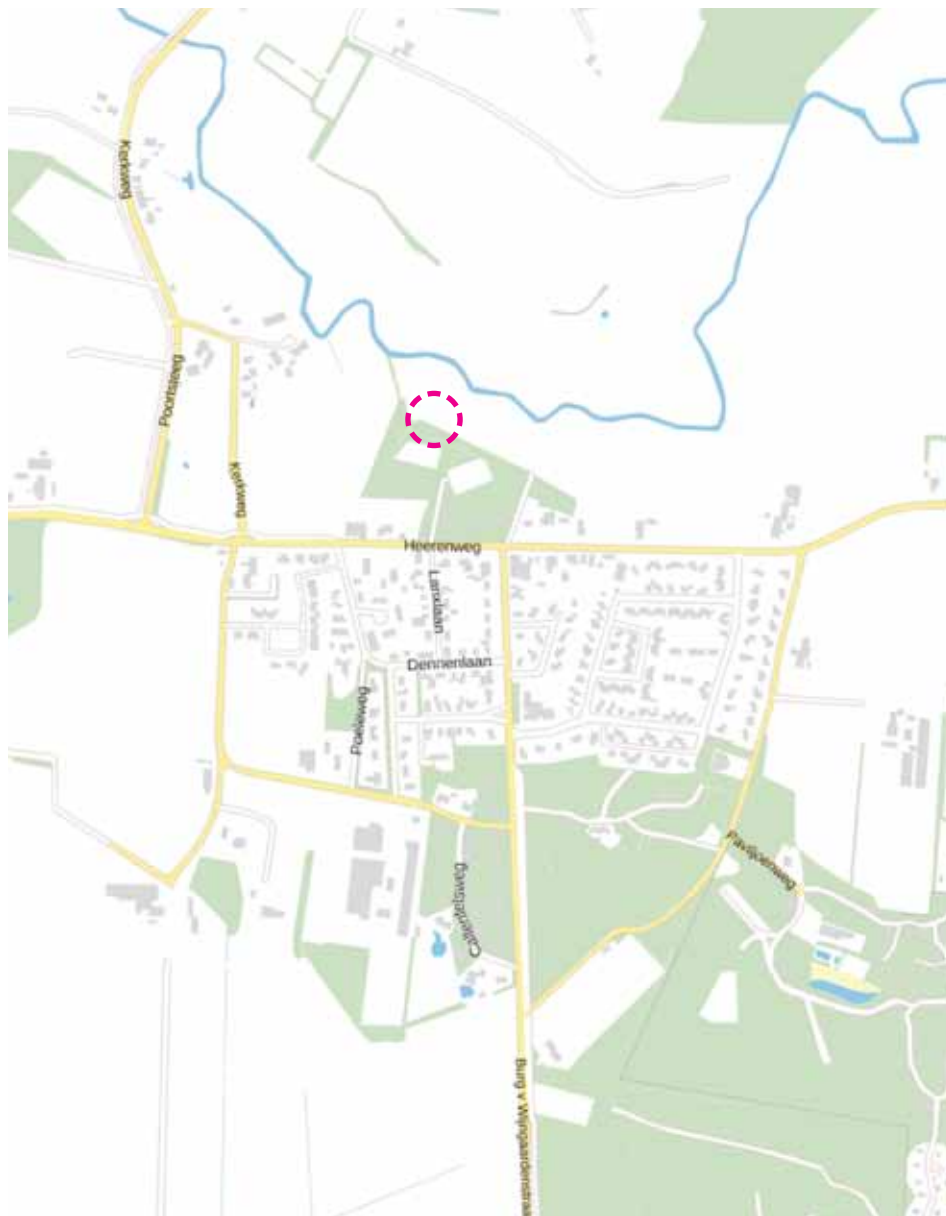
B+O LANDSCHAP EN STEDENBOUW B.V.

23 APRIL 2018

Plan: Nieuwbouw Uitkijktoren IJhorst
Plantype: Ruimtelijke Onderbouwing ten behoeve van omgevingsvergunning
Status: Definitief
IMRO-idn: NL.IMRO.0180.5132018002

INHOUD

■ Inhoud	3
■ 1. Inleiding	5
■ 2. Huidige situatie	9
■ 3. Planbeschrijving	11
■ 4. Beleidskader	13
■ 5. Milieu- en Omgevingsaspecten	29
■ 6. Wateraspecten	37
■ 7. Economische uitvoerbaarheid	41
■ 8. Vooroverleg en inspraak	43
■ 9. Conclusie	45
■ Colofon	47

Afbeelding 1.1: Ligging van het plangebied ten opzichte van IJhorst en de Reest (Bron: PDOK)

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In 2011 is door de dorpsraad een werkgroep Economie in het leven geroepen, die zich inzet voor het realiseren van ideeën om de economie in het dorp te stimuleren. Het oorspronkelijk agrarische karakter van het dorp neemt af. Landbouw is nog steeds een belangrijke economische pijler, maar het aantal mensen dat er een boterham mee verdient wordt kleiner. Veel inwoners vinden inmiddels werk in de steden in de buurt. Maar voor de leefbaarheid is het van belang dat zoveel mogelijk mensen ook werkzaam kunnen zijn in en om het dorp.

De werkgroep ziet de beste kansen voor werkgelegenheidsbehoud in het versterken van de toeristisch/recreatieve potentie van dorp en omgeving. Dat komt de economie in en om het dorp ten goede en het levert, voor zover prognoses reiken, een positieve bijdrage aan het vestigingsklimaat voor bedrijvigheid in de regio Zwolle. Eén van de ideeën is om een uitkijktoren te bouwen, die een plek moet krijgen aan de rand van het Reestdal, met een uitkijkplatform op ruime hoogte boven het maaiveld. Hiervan is dit de ruimtelijke onderbouwing.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied betreft een perceel in het buitengebied van de gemeente Staphorst. Kadastraal is het plangebied bekend als gemeente Staphorst, sectie C, nummer 1061. De ligging van het plangebied ten opzichte van IJhorst en de directe omgeving is weergegeven in afbeelding 1.1.

1.3 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan “Buitengebied Staphorst” bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (NL.IMRO.0180.5102011001-VS01) en een renvooi.
- regels (met bijbehorende bijlagen)

1.4 Huidige planologische regiem

1.4.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan “Buitengebied Staphorst”. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 25 juni 2013 door de gemeenteraad van Staphorst. In dit bestemmingsplan is het plangebied bestemd tot ‘Natuur’. Daarnaast is het plangebied voorzien van de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie 4’

In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeelding behorende bij het geldende bestemmingsplan opgenomen. Het plangebied is daarbij indicatief weergegeven met de magenta kaders. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de verbeelding.

Afbeelding 1.2: Uitsnede verbeelding geldende bestemmingsplan (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.4.2 Beschrijving bestemmingen en aanduidingen

‘Natuur’

De voor ‘natuur - 1’ aangewezen gronden zijn ondermeer bestemd voor het behoud, beheer, herstel en ontwikkeling van ecologische, natuurlijke en landschappelijke waarden.

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen ten behoeve van het onderhoud en beheer mag de goothoogte van gebouwen en overkappingen niet meer dan 3 m bedragen, dan wel de bestaande goothoogte, indien deze meer bedraagt. Daarnaast mag de gezamenlijke oppervlakte van gebouwen niet meer dan 300 m² bedragen, dan wel de bestaande oppervlakte, indien deze meer bedraagt. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen en geen overkappingen zijnde, mag niet meer 2 m bedragen.

‘Waarde - Archeologie 4’

De voor ‘waarde - archeologie 4’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van hoge archeologische verwachtingswaarden.

Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, waarbij de bodem dieper dan 40 cm beneden het maaiveld wordt geroerd, met uitzondering van bouwwerken met een oppervlakte kleiner dan 2.500 m² ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemmingen.

1.4.3 Strijdigheid

Het voornemen is om binnen het aangegeven perceel een uitkijktoren te realiseren ten behoeve van economische stimulans van IJhorst. Dit gebruik (recreatie) is niet in overeenstemming met de geldende natuur bestemming. Deze ruimtelijke onderbouwing

voorziet in gewenste juridische planologische kaders om het voornemen mogelijk te maken.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de huidige situatie in het plangebied gegeven.

Hoofdstuk 3 bevat de planbeschrijving.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van rijk, provincie en de gemeente Staphorst beschreven.

In hoofdstuk 5 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

Hoofdstuk 6 gaat in op de wateraspecten waaronder de watertoets.

In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de economische uitvoerbaarheid van het project.

Hoofdstuk 8 gaat in op de inspraak en het vooroverleg.

Afbeelding 2.1: Luchtfoto van het plangebied en directe omgeving (Bron: PDOK)

2. HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied is gelegen tussen de noordzijde van IJhorst en ten zuiden van De Reest. Omdat de locatie door een bosrand gescheiden wordt van het dorp IJhorst, is de locatie ruimtelijk erg gericht op de natuurlijke omgeving van het beekdal. Omdat de Reest de grens vormt tussen Drenthe en Overijssel is de loop der eeuwen ongemoeid gelaten, hetgeen heeft geleid tot het harmonieus samengaan van natuur en cultuur in een kleinschalig landschap. Zij vormt de onmisbare bron van leven en leefbaarheid voor mens, plant en dier in dit gebied. De Reest is een waterloop van bijzondere betekenis, het is een zeldzame hoogveenbeek en de gaafheid van het dal komt in Nederland bijna niet meer voor.

De belevingswaarde van het beekdal is hier uitstekend. Vanaf dit punt is er een prachtig uitzicht over het Reestland. In het verleden stond bij de Witte Bergen een uitkijktoren, waardoor van de kwaliteiten van het landschap genoten kon worden. Als een ooievaar in vlucht zie je de meanderende loop van de beek op één van de mooiste plekken in het stroomdal, met zicht op het karakteristieke kerkje van oud-IJhorst. Een nieuwe uitkijktoren vormt bovendien een goede aanvulling op het Hemels Uitzicht, een uitkijkpunt achter de kerk met een 'aalstal' in De Reest.

Het bos waarlangs het plangebied is gelegen, vormt aan de zuidzijde de rand van het dorp IJhorst. Doormiddel van bospaden is de locatie van de uitkijktoren verbonden met het dorp en nabijgelegen pastorie. Deze bospaden zorgen voor een goede bereikbaarheid en ligt bovendien bij de laatste resterende voorzieningen in het dorp.

Een uitkijktoren op deze plek fungeert als het ware als ankerplek tussen De Reest en De Rieverst, zoals IJhorst in de dorpsmond genoemd wordt. De inwoners van IJhorst hebben op enkele

uitzonderingen na nauwelijks zicht op de Reest. Desondanks verleent de Reest het dorp zijn identiteit. De gekozen locatie ligt dicht bij het dorp, is goed bereikbaar en ligt dicht bij de laatste resterende voorzieningen; café Het Vosje en Kroko Multipunt.

Afbeelding 3.1: Locatie Nieuw (B+O Architectuur en Interieur B.V.)

3. PLANBESCHRIJVING

3.1 Ontwikkeling

Het oorspronkelijk agrarische karakter van het dorp IJhorst neemt af. Landbouw is nog steeds een belangrijke economische pijler, maar het aantal mensen dat er een boterham mee verdient wordt kleiner. Veel inwoners vinden inmiddels werk in de steden in de buurt. Maar voor de leefbaarheid is het van belang dat zoveel mogelijk mensen ook werkzaam kunnen zijn in en om het dorp. In dit verband is door de dorpsraad in 2011 een werkgroep Economie in het leven geroepen, die zich inzet voor het realiseren van ideeën om de economie in het dorp te stimuleren.

De werkgroep ziet de beste kansen voor werkgelegenheidsbehoud in het versterken van de toeristisch/recreatieve potentie van dorp en omgeving. Dat komt de economie in en om het dorp ten goede en het levert een positieve bijdrage aan het vestigingsklimaat voor bedrijvigheid in de regio Zwolle. Eén van de ideeën is om een uitkijktoren te bouwen, waarvan dit de ruimtelijke onderbouwing is. Deze uitkijktoren moet een plek krijgen aan de rand van het Reestdal, met een uitkijkplatform op ruime hoogte boven het maaiveld.

Om van start af aan voor nieuwe werkgelegenheid en kennisontwikkeling te stimuleren, worden voor de realisatie van de uitkijktoren inwoners en bedrijven in IJhorst ingeschakeld die op een of andere manier mee willen werken:

- Directeur Arnoud Olie van architectenbureau B+O Architectuur en Interieur B.V. te Meppel is inwoner van IJhorst en heeft zich met de faciliteiten van zijn bedrijf achter de realisatie van dit plan geschaard. Er is inmiddels een ontwerp gereed van een houten uitkijktoren met een natuurlijke uitstraling, passend in de omgeving. Tevens voldoet het ontwerp aan de vereisten om het plan te realiseren met maximale inzet van inwoners en bedrijven uit het dorp.

- Door mee te denken over de financiering en het vinden van sponsors.
- Door mee te werken aan de uitvoering: beschikbaar stellen van materialen, inzet van mankracht of machines, enz. Via Landschap Overijssel worden beseigenaren benaderd voor een aantal bomen van een geschikte houtsoort. Deze worden gezaagd bij een zagerij in de buurt. Vervolgens zullen de verzaagde delen verspreid worden over het dorp bij mensen die kundig zijn met het maken van houtverbindingen. De specificaties waaraan moet worden voldaan worden door B + O opgesteld. Hierbij wordt een samenwerking opgezet met een opleidingsinstituut waar jongeren uit het dorp op school gaan om er een leerproject van te maken. Op deze manier wordt gezamenlijk een compleet bouw pakket gevormd dat de dorpsbewoners op dag X in één keer kunnen oprichten. Dit komt grotendeels overeen met de wijze waarop vroeger in de regio boerderijschuren werden opgericht.

3.2 Verkeer & Parkeren

Om bereikbaarheid te kunnen garanderen wordt grotendeels gebruik gemaakt van de bestaande lokale infrastructuur. Automobilisten zullen zo dicht mogelijk bij het bospad naar de uitkijktoren ter hoogte van Het Vosje willen parkeren. Er wordt daarom primair uitgegaan van parkeren langs de Heerenweg ten oosten van de splitsing met de Van Wijngaardenstraat. Daarnaast biedt de Heerenweg ten westen de nodige ruimte. Bovendien is er de mogelijkheid om de toren via de bestaande wandelroute te benaderen vanaf de Kerkweg, met parkeergelegenheid op het kerkplein en langs de Kerkweg. Naar verwachting biedt dit ruim voldoende ruimte, gezien het gespreide gebruik. Het is geen evenement met een hoge parkeerdruk in een kort tijdsbestek.

Voor fietsers is er ruimschoots parkeergelegenheid langs de Heerenweg en het (voor gemotoriseerd verkeer afgesloten) zandpad tegenover Het Vosje, dat het begin van de wandelroute richting toren vormt.

Afbeelding 4.1: Ladder voor duurzame verstedelijking (Bron: Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

4. BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

4.1.1.1 Algemeen

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en heeft de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteits Aanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving vervangen. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

4.1.1.2 Rijksdoelen en regionale opgaven

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk- economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal

belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijnakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenrgienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

4.1.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van

de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij dient de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te worden aangetoond. De ladder kent drie treden die achter elkaar worden doorlopen. In afbeelding 4.1 wordt deze treden schematisch weergegeven.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen ‘stedelijke ontwikkeling’, ‘bestaand stedelijk gebied’ en ‘regionale behoefte’.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

- **bestaand stedelijk gebied:** ‘bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.
- **stedelijke ontwikkeling:** ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Voor regionale behoefte is geen definitie in artikel 1.1.1 van de Bro opgenomen. Uit de nota van toelichting behorende bij artikel 3.1.6 Bro (Staatsblad 2012, 388, pp. 49-50) blijkt dat met regionale behoefte niet per se wordt bedoeld op een bovengemeentelijke behoefte (regionaal in de zin van meerdere gemeenten omvattende). Centraal staat een passend regionaal schaalniveau; in geval van een lokale ontwikkeling kan het daarom ook gaan om een lokale (binnen de gemeente) vallende behoefte. Een dergelijke behoefte kan dan worden gezien als “regionale behoefte” zoals bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 Bro.

4.1.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. De voorgenomen ontwikkeling raakt geen rijksbelangen als opgenomen in de structuurvisie.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel en de daarbij behorende Omgevingsverordening Overijssel. Op 12 april 2017 zijn de nieuwe omgevingsvisie en –verordening door Provinciale Staten vastgesteld. De hiervoor genoemde plannen zijn op 1 mei 2017 in werking getreden.

4.2.1 Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. De hoofddambitie van de Omgevingsvisie is een toekomstvast groei van welvaart en welzijn met een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- goed en plezierig wonen, nu en in de toekomst door een passend en flexibel aanbod van woonmilieus (typen woningen en woonomgeving) die voorzien in de vraag (kwantitatief en kwalitatief);
- versterken complementariteit van bruisende steden en vitaal platteland als ruimtelijke, cultureel, sociaal en economisch samenhangend geheel. Dit door behoud en versterking van leefbaarheid en diversiteit van het landelijk gebied, stedelijke

netwerken versterken, behoud en versterken van cultureel erfgoed als drager van identiteit;

- investeren in een hoofdinfrastructuur voor wegverkeer, trein, fiets en waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan;
- beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur door multifunctioneel en complementair ruimtegebruik (zowel- boven als ondergronds), hergebruik en herbestemming en het concentreren van ontwikkelingen rond bestaande infrastructuurknooppunten;
- ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

4.2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie Overijssel. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie Overijssel te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

4.2.3 Regeling Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

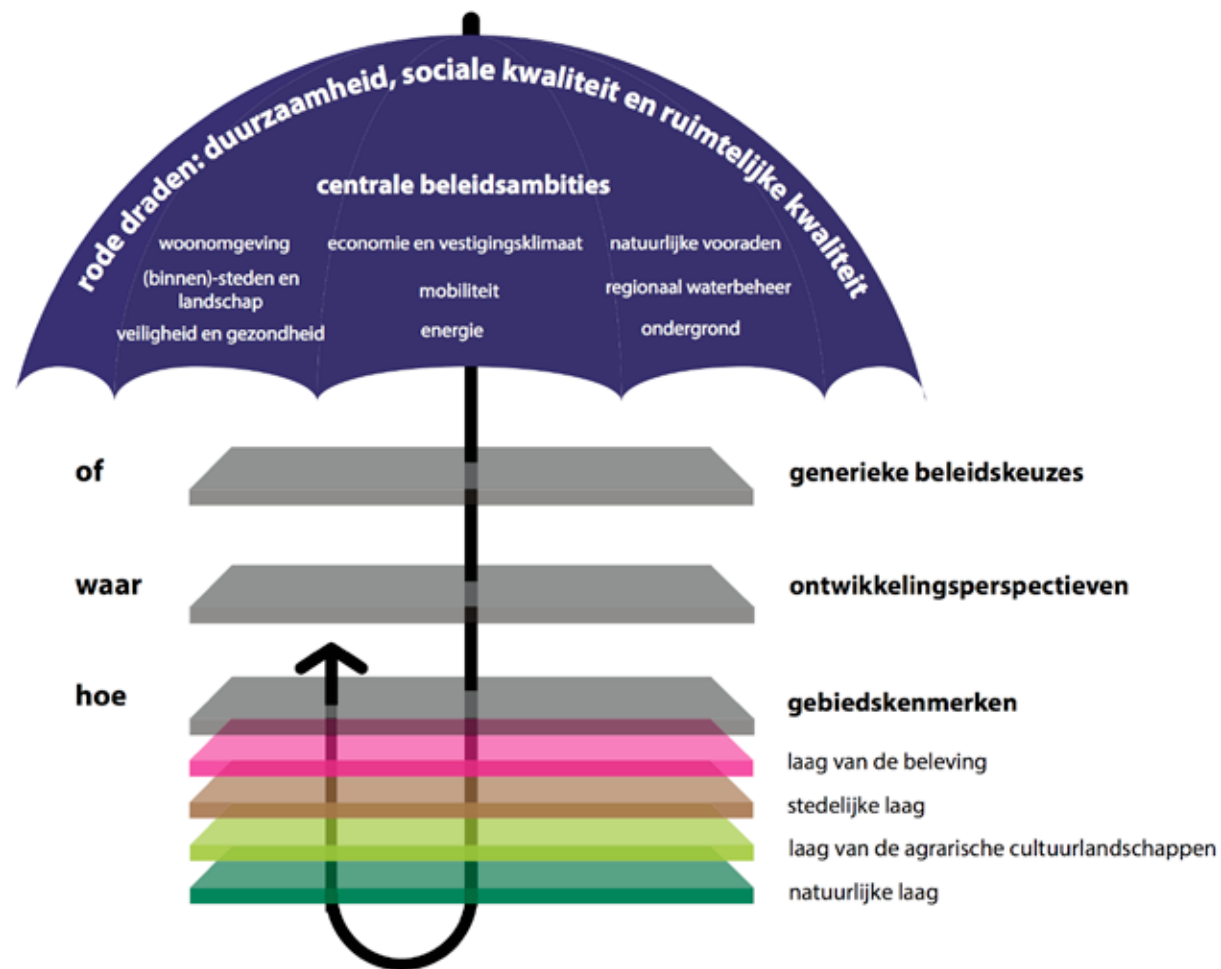
4.2.3.1 Algemeen

De provincie wil ontwikkelingen in de Groene omgeving samen laten gaan met een impuls in kwaliteit. Daarom is de 'Kwaliteitsimpuls Groene omgeving' ontwikkeld als een eenduidige bundeling van diverse bestaande regelingen als rood voor rood, rood voor groen, vab's, landgoederen etc. Deze regelingen blijven daarin overigens wel herkenbaar.

Er is een eenvoudige werkwijze ontwikkeld om principes van ontwikkelingsplanologie toepasbaar te maken voor sociaal-economische ontwikkelingen in de Groene omgeving. De basis ligt in de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, de ontwikkelingsperspectieven en 'Catalogus Gebiedskenmerken'. Ontwikkelingen in de Groene omgeving worden als volgt benaderd: Er wordt ruimte voor sociaal-economische ontwikkeling geboden als deze ontwikkeling vanuit zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is en in het ontwikkelingsperspectief ter plekke past en volgens de 'Catalogus Gebiedskenmerken' wordt uitgevoerd.

4.2.3.2 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Om de ruimtelijke kwaliteit van de Groene Omgeving te waarborgen, dienen ontwikkelingen in het landschap bij de gebiedskenmerken van de betreffende locatie aan te sluiten. Aanvullende kwaliteitsprestaties worden gevraagd bij een ingrijpende aanpassing en uitbreiding van de bestaande bebouwing en erfinrichting en/of bij vestiging van een nieuwe gebiedsvreemde functie. Kwaliteitsprestaties zijn bijvoorbeeld sanering van landschapsontsierende gebouwen op het erf en prestaties in de omgeving (landschap, natuur, water e.a.). Indien een nieuwe functie een maatschappelijke meerwaarde heeft kan dit ook meewegen (bijvoorbeeld: zorg).

Afbeelding 4.2 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

4.2.4 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de provinciale ambities wordt gebruik gemaakt van het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel'. In dit uitvoeringsmodel staan de stappen of, waar en hoe centraal. Bij een initiatief voor bijvoorbeeld woningbouw, een nieuwe bedrijfslocatie, toeristisch-recreatieve voorzieningen, natuurontwikkeling, etcetera kun je aan de hand van deze drie stappen bepalen of een initiatief binnen de geschetste visie voor Overijssel mogelijk is, waar het past en hoe het uitgevoerd kan worden.

De eerste stap, het bepalen van de of-vraag, lijkt in strijd met de wens zoveel mogelijk ruimte te willen geven aan nieuwe initiatieven. Met het faciliteren van initiatieven moet echter wel gekeken worden naar de (wettelijke) verantwoordelijkheden zoals veiligheid of gezondheid. Het uitvoeringsmodel maakt helder wat kan en wat niet kan.

Om een goed evenwicht te vinden tussen het bieden van ruimte aan initiatieven en het waarborgen van publieke belangen, varieert de provinciale sturing: soms normstellend, maar meestal richtinggevend of inspirerend.

Hierna worden de lagen nader toegelicht.

Of – generieke beleidskeuzes

Maatschappelijke opgaven zijn leidend in ons handelen. Allereerst is het dan ook de vraag of er een maatschappelijke opgave is. Of een initiatief mogelijk is, wordt onder andere bepaald door generieke beleidkeuzes van EU, Rijk of provincie. Denk hierbij aan beleidskeuzes om basiskwaliteiten als schoon drinkwater en droge voeten te garanderen. Maar ook aan beleidskeuzes om

overaanbod van bijvoorbeeld woningbouw- en kantorenlocaties – en daarmee grote financiële en maatschappelijke kosten – te voorkomen. In de omgevingsvisie zijn de provinciale beleidskeuzes hieromtrent vastgelegd.

De generieke beleidskeuzes zijn vaak normstellend. Dit betekent dat ze opgevolgd moeten worden: het zijn randvoorwaarden waarmee iedereen rekening moet houden vanwege zwaarwegende publieke belangen. De normstellende beleidskeuzes zijn vastgelegd in de omgevingsverordening.

Waar – ontwikkelingsperspectieven

Na het beantwoorden van de of-vraag, is de vraag waar het initiatief past of ontwikkeld kan worden. In de omgevingsvisie op de toekomst van Overijssel onderscheidt de provincie zes ontwikkelingsperspectieven. Deze ontwikkelingsperspectieven schetsen een ruimtelijk perspectief voor een combinatie van functies en geven aan welke beleids- en kwaliteitsambities leidend zijn. De ontwikkelingsperspectieven geven zo richting aan waar wat ontwikkeld zou kunnen worden.

De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend. Dit betekent dat er ruimte is voor lokale afweging: een gemeente kan vanwege maatschappelijke en/of sociaal-economische redenen in haar Omgevingsvisie en bestemmings- of omgevingsplan een andere invulling kiezen. Die dient dan wel te passen binnen de – voor dat ontwikkelingsperspectief – geldende kwaliteitsambities. Daarbij dienen de nieuwe ontwikkelingen verbonden te worden met de bestaande kenmerken van het gebied, conform de Catalogus Gebiedskenmerken (de derde stap in het uitvoeringsmodel). Naast ruimte voor een lokale afweging t.a.v. functies en ruimtegebruik, is er ruimte voor een lokale invulling van de begrenzing: de grenzen

van de ontwikkelingsperspectieven zijn signaleringsgrenzen.

Hoe – gebiedskenmerken

Ten slotte is de vraag hoe het initiatief ingepast kan worden in het landschap. De gebiedskenmerken spelen een belangrijke rol bij deze vraag. Onder gebiedskenmerken worden verstaan de ruimtelijke kenmerken van een gebied of gebiedstype die bepalend zijn voor de karakteristiek en kwaliteit van dat gebied of gebiedstype. Voor alle gebiedstypen in Overijssel is in de Catalogus Gebiedskenmerken beschreven welke kwaliteiten en kenmerken van provinciaal zijn en behouden, versterkt of ontwikkeld moeten worden.

De gebiedskenmerken zijn soms normstellend, maar meestal richtinggevend of inspirerend. Voor de normerende uitspraken geldt dat deze opgevolgd dienen te worden; ze zijn dan ook in onze omgevingsverordening geregeld. De richtinggevende uitspraken zijn randvoorwaarden waarmee in principe rekening gehouden moet worden. Hier kan gemotiveerd van worden afgeweken mits aannemelijk is gemaakt dat met het alternatief de kwaliteitsambities even goed of zelfs beter gerealiseerd kunnen worden. De inspirerende uitspraken bieden een wenkend perspectief: het zijn voorbeelden van de wijze waarop ruimtelijke kwaliteitsambities ingevuld kunnen worden. Initiatiefnemers kunnen zich hierdoor laten inspireren, maar dit hoeft niet.

4.2.5 Toetsing van het initiatief aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan de Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

4.2.5.1 Generieke beleidskeuzes

In het voorliggende geval is bij de afweging in de eerste fase, de ‘generieke beleidskeuzes’, onder andere artikel 2.1.3 (Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik), artikel 2.1.5 (Ruimtelijke kwaliteit) en artikel 2.1.6 (Kwaliteitsimpuls groene omgeving) van de Omgevingsverordening Overijssel van belang. Hierna wordt het voornemen getoetst aan de betreffende artikelen.

Artikel 2.1.3 Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik

- Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in stedelijke ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verharding leggen op de groene omgeving wanneer aannemelijk is gemaakt:
- dat er voor deze opgave in redelijkheid geen ruimte beschikbaar is binnen het bestaande bebouwd gebied en de ruimte binnen het bestaande bebouwd gebied ook niet geschikt te maken is door herstructurering en/of transformatie;
- dat mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik binnen het bestaande bebouwd gebied optimaal zijn benut.

In de Omgevingsverordening Overijssel is het begrip “groene omgeving” nader gedefinieerd als: de gronden die niet vallen onder bestaand bebouwd gebied.

In de Omgevingsverordening Overijssel is het begrip “bestaand bebouwd gebied” nader gedefinieerd als: de gronden binnen steden en dorpen die benut kunnen worden voor stedelijke functies op grond van geldende bestemmingsplannen en op grond van

voorontwerp-bestemmingsplannen voor zover de provinciale diensten daarover schriftelijk een positief advies hebben uitgebracht in het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro;

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.3 van de Omgevingsverordening Overijssel

De uitkijktoren staat in dienst van de ruimtelijke kwaliteiten van het beekdal. Hij is dan ook bedoeld om de ruimtelijke kwaliteit over te brengen aan omwonende en bezoekers. Daarbij is de toren direct gekoppeld aan de ruimtelijke kwaliteiten van het beekdal en daarmee niet redelijkerwijs toe te passen binnen de bebouwde omgeving. Gezien de geringe omvang van de uitkijktoren is de impact als zijnde bebouwing minimaal.

Artikel 2.1.5 Ruimtelijke kwaliteit

Nieuwe ontwikkelingen in bestemmingsplannen kunnen mogelijk worden gemaakt indien deze de ruimtelijke kwaliteit versterken en wordt gemotiveerd dat de ontwikkeling past binnen het geldende ontwikkelingsperspectief.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening Overijssel

Er kan worden gesteld dat de ontwikkeling van een uitkijktoren aansluit bij de provinciale ambities zoals aangegeven in de Catalogus Gebiedskenmerken. Uitgangspunt bij de ontwikkeling is dat er sprake is van versterking van ruimtelijke kwaliteit, waarbij maatschappelijke en economische belangen van IJhorst gewaarborgd worden. Deze aspecten zijn bij voorgenomen ontwikkeling allen gewaarborgd.

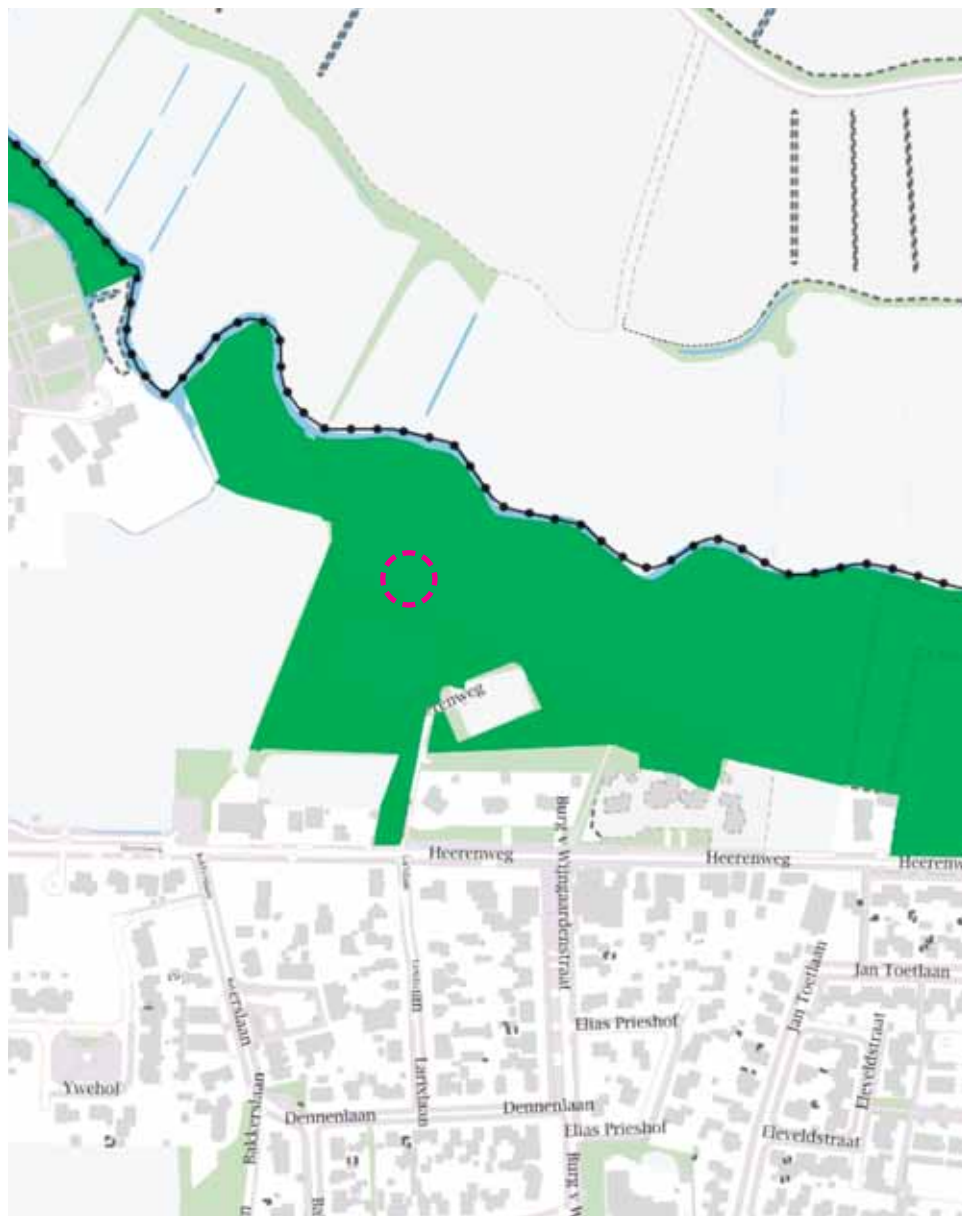
Artikel 2.1.6 Kwaliteitsimpuls Groene omgeving

Bestemmingsplannen voor de Groene Omgeving kunnen – met in achtneming van het bepaalde in artikel 2.1.3 en artikel 2.1.4 en het bepaalde in artikel 2.1.5 – voorzien in nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies in de Groene Omgeving, uitsluitend indien hier sociaal-economische en/of maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

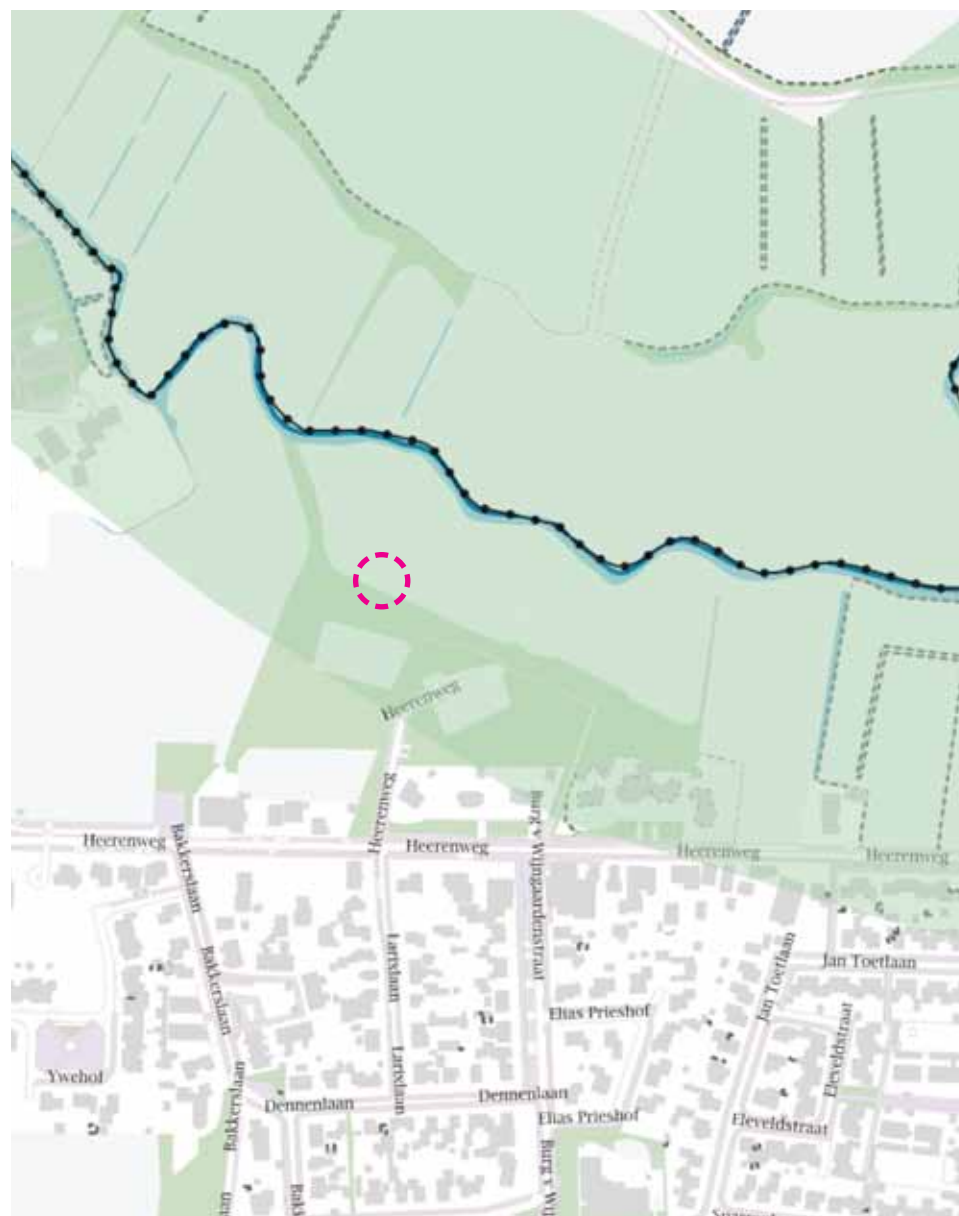
Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.6 van de Omgevingsverordening Overijssel

De ontwikkeling van de uitkijktoren wordt op een dergelijke manier uitgevoerd dat natuur- en landschapskwaliteiten gewaarborgd worden, waarbij plaatselijke economische ontwikkelingen worden gestimuleerd. Het voorliggende project leidt tot een versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied van de gemeente Staphorst. Deze meerwaarde vertaalt zich in:

- Het behouden en versterken van sociale-economische vitaliteit; door de ontwikkeling samen met bewoners en plaatselijke ondernemers aan te gaan wordt er draagvlak voor de lange termijn gecreëerd onder de lokale bevolking. Door daarnaast voort te borduren op de bestaande economische zwaartepunten, neemt de economische waarde toe en wordt de kans op ongewenste leegstand en verval verkleind.
- Versterken van de ruimtelijke kwaliteit; door een fysiek knooppunt toe te voegen aan het Reestdal, kunnen bezoekers op een gereguleerde wijze het karakter van het natuurgebied beter ervaren.
- Het vestigingsgebied rondom Zwolle wordt hierbij gevaloriseerd, waarbij voorgenomen ontwikkeling bijdraagt aan de aantrekkingskracht van de natuurlijke kwaliteiten.

Afbeelding 4.3: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Afbeelding 4.4 Natuurlijke laag: Beekdalen en natte laagtes (Bron: Provincie Overijssel)

4.2.5.2 Ontwikkelingsperspectieven

Het plangebied behoort tot de Zone Natuurnetwerk Nederland (NNN). In afbeelding 4.3 is een uitsnede van de ontwikkelingsperspectievenkaart behorende bij de Omgevingsvisie opgenomen, waarin het plangebied is aangegeven.

Binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) staan in Overijssel de kwaliteitsambities Natuur als ruggengraat en Continu en Beleefbaar watersysteem voorop. Behoud en versterking van de natuurkwaliteit staat centraal binnen de bestaande natuur van het natuurnetwerk. Voor initiatieven die niet passen binnen de doelstelling van het Natuurnetwerk Nederland is binnen het natuurnetwerk geen ruimte, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang waar niet op een andere manier aan voldaan kan worden. Daarbij hanteert de provincie Overijssel zogenaamde NNN-spelregels. Binnen de gebieden waar de komende jaren natuurrealisatie plaatsvindt, is medegebruik mogelijk. Voorwaarde is wel dat initiatieven actief bijdragen aan realisatie van het robuuste en samenhangende netwerk van gebieden met natuur-, water- en landschappelijke kwaliteit.

De Reest wordt ontwikkeld als een natuurlijk laaglandbeekdal met een afwisselend kleinschalig landschap van Vochtig hooiland (N10.02), Nat schraalgrasland (N10.01), Kruiden en faunarijk grasland (N12.02) en op de esgronden Kruiden- en faunarijke akkers (N12.05). Om de kwaliteit hier te verhogen is vooral een verhoging van het waterpeil in de Reest en herstel van de vroeger vaak voorkomende inundaties nodig. In de bosgebieden is op lokale schaal omvorming van bos naar heide gewenst vanwege de versterking van de adderpopulatie.

Toetsing van het initiatief aan het “Ontwikkelingsperspectief”

De voorgenomen ontwikkeling wordt uitgevoerd aan de rand van

het bos, naast het aangelegen laaglandbeekdal. De ontwikkeling veroorzaakt dan ook geen belemmeringen bij verhoging van het waterpeil of anderszins ontwikkelingen van het natuurgebied als zijnde laaglandbeekdal. Het initiatief is erop gericht om beleefbaarheid van het watersysteem te vergroten. Voorgenomen ontwikkeling sluit hiermee aan op het ontwikkelingsperspectief.

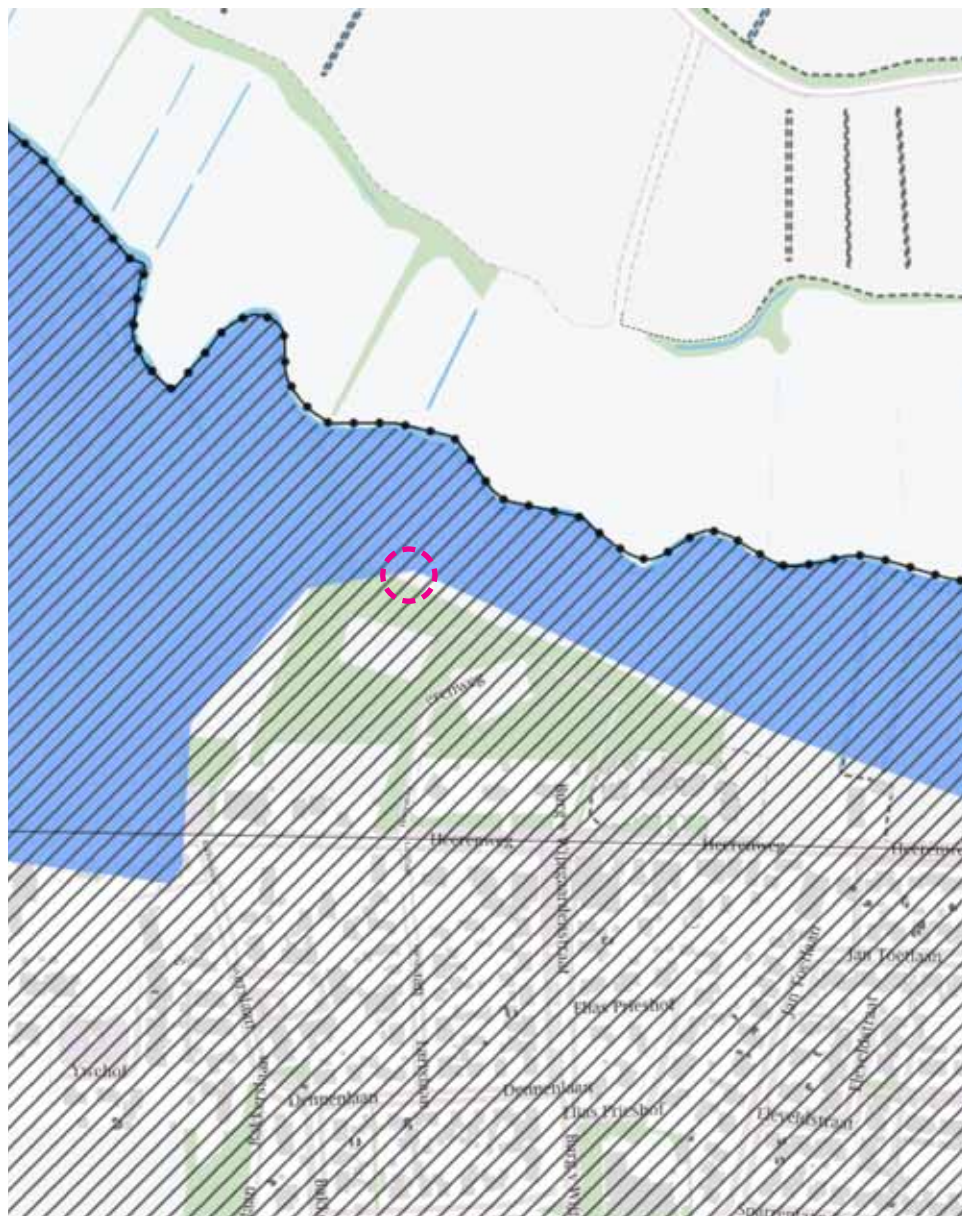
4.2.5.3 Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en de laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. De “Stedelijke laag” wordt buiten beschouwing gelaten omdat er geen kenmerken of elementen vanuit deze laag op het plangebied van toepassing is.

1. De “Natuurlijke laag”

De natuurlijke laag is de laag van de bodem, het reliëf, het watersysteem en de natuur die zich hier ‘van nature’ op vestigt. Deze natuurlijke laag is het resultaat van de wisselwerking tussen abiotische en biotische factoren en processen. Zo zorgden ijs-, wind- en waterstromen in Overijssel voor het ontstaan van een afwisselend landschap van stuwwallen, dekzandgronden, beekdalen en natte laagtes en bepaalden de stroomsnelheden van IJssel, Vecht, Regge of Dinkel waar het fijne (komgronden) en waar het grovere sediment (oeverwallen) werd afgezet. En ontwikkelde veen zich daar, waar het water maar moeilijk weg kon.

Het plangebied is op de gebiedskenmerkenkaart de “Natuurlijke laag” aangeduid met het gebiedstype “Beekdalen en natte laagtes”, zie afbeelding 4.4.

Afbeelding 4.5: Laag van het agrarisch cultuurlandschap: 'Maten- en Flierenlandschap' (Bron: Provincie Overijssel)

“Beekdalen en natte laagtes”

Het Overijsselse zandlandschap is van oorsprong kletsnat. In de laagtes van het zandgebied verzamelde zich het water. Hier ontwikkelden zich moerassen en broekbossen, waar het water in de loop van het seizoen geleidelijk uit weg sijpelde naar de lager gelegen delen, naar de beken en rivieren. Beeld van de beken: zomers kleine stroom met droge geulen, 's winters bredere stroomdraad met meestromende geulen. De dynamiek (water, wind) bepaalt de verschijningsvorm; de gedaante wisselt. Het gevolg is een dynamisch landschap van open karakter met hogere randen.

De ambitie is de beekdalen als functionele en ruimtelijke dragende structuren van het landschap betekenis te geven. Ruimte voor water, continuïteit van het systeem zijn leidend. Tevens is de ambitie afwenteling van wateroverlast op stroomafwaarts gelegen gebieden te voorkomen door het beekstelsel als eenheid te beschouwen en het vasthouden van water te bevorderen. Tot slot zijn beekdalen belangrijke verbindingen voor mens, plant en dier.

Toetsing van het initiatief aan de “Natuurlijke laag”

Voorliggend initiatief is bedoeld om de natuurbeleving vorm te geven, en meer herkenbaarheid van het landschap te creëren. Dit sluit goed aan bij de ambities van de “Beekdalen en natte laagtes”. Het beschrevene brengt met zich mee dat in de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling voldoende rekening wordt gehouden met de uitgangspunten uit de “Natuurlijke laag”.

2. De “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel is in in de loop van de tijd meer waardering ontstaan voor

hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan.

Het plangebied is op de gebiedskenmerkenkaart de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap” aangeduid met het gebiedstype “Maten- en Flierenlandschap”, zie afbeelding 4.5.

‘Maten- en Flierenlandschap’

Laaggelegen kleinschalig landschap dat zich langs de beken, in de natuurlijke laagten heeft ontwikkeld. Langs de ontwateringssloten haaks op de beek werd vaak hakhout aangeplant. Dit diende tevens als perceelsafscheiding – daar, waar de ontwateringssloot niet altijd watervoerend – was in geval van beweiding. Rond de beek ontstond een lineair landschap, met daaromheen in de natte laagtes een matenlandschap. Kleinschalig landschap langs beken en in laagten met veel variatie in ruimtelijke opbouw: de open ruimte van de watergang, de coulissen van hakhoutstruweel, de open kamers van de hooien weilanden, met hier en daar een broekbos op de nattere plekken. Vloevelden maakten onderdeel uit van het bemestingssysteem. Het Maten- en Flierenlandschap is veelal de contramal van het essenlandschap en het oude hoevenlandschap en was daar functioneel aan verbonden.

De ambitie is dit landschapstype weer herkenbaar te maken, en de samenhang met de esdorpen en erven weer betekenis te geven. De nog gave delen verdienen een intensief op cultuurhistorische waarden gerichte inrichting en beheer. Voor de andere delen is het aanzetten van de randen, het beleefbaar maken van het waterrijke karakter, de continuïteit van het landschap het uitgangspunt. Nieuwe dragers als biomassateelt, (es)dorpsontwikkeling in de

nabijheid, water(voorraad)berging, particulier natuurbeheer zijn voor dit landschap aan de orde.

Toetsing van het initiatief aan de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”

Voorliggend initiatief is bedoeld om de natuurbeleving vorm te geven, en meer herkenbaarheid van het landschap te creëren. Dit sluit goed aan bij de ambities van het “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”. Het beschrevene brengt met zich mee dat in de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling voldoende rekening wordt gehouden met de uitgangspunten uit de “Laag van de beleving”.

3. De “Stedelijke laag”

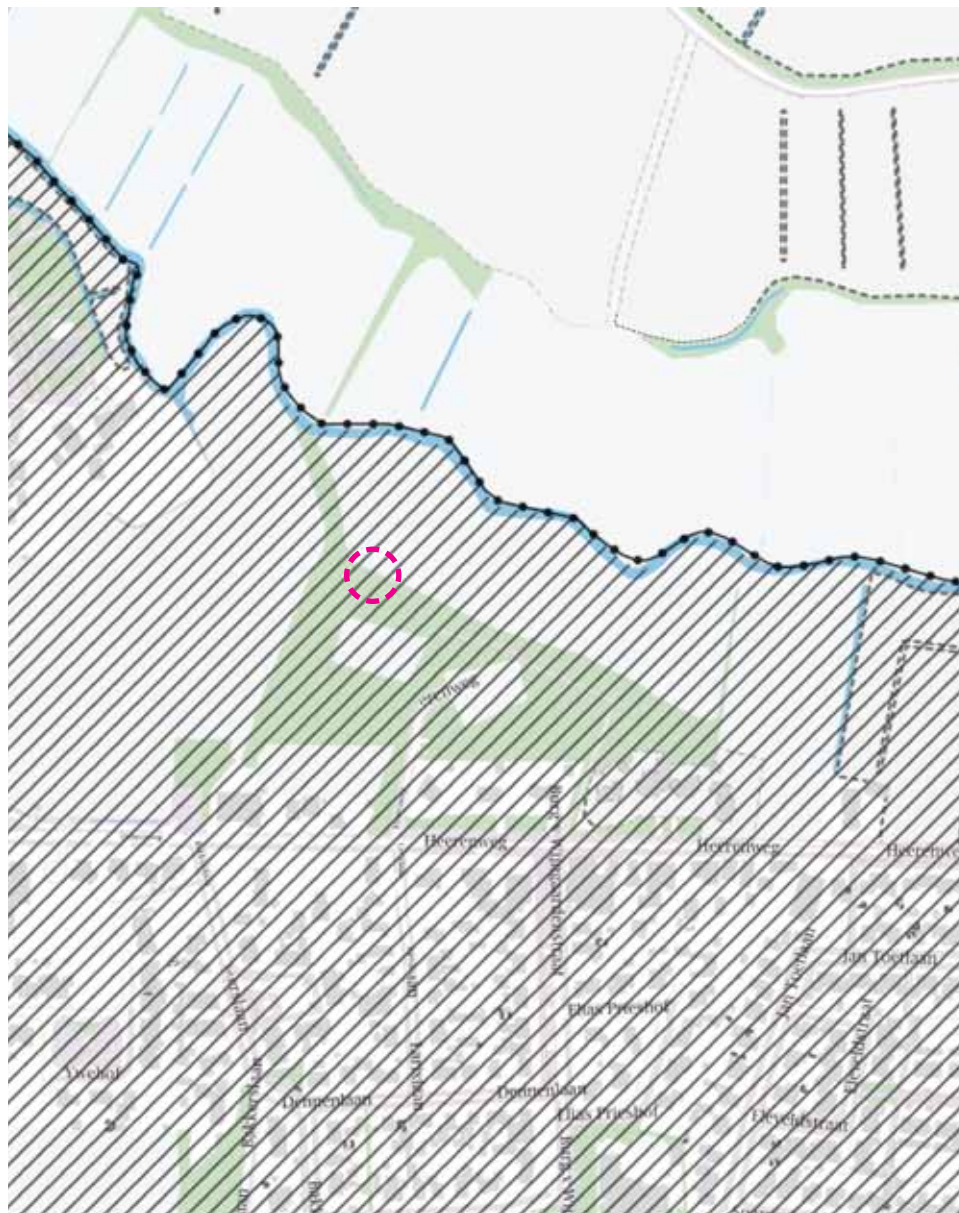
Het plangebied heeft op de gebiedskenmerkenkaart de “Stedelijke laag” geen bijzondere eigenschappen. Het gebiedskenmerk kan buiten beschouwing worden gelaten.

4. De “Laag van de beleving”

De laag van de beleving is het domein van de belevenis, de betekenis en identiteit. Het voegt kenmerken toe als landgoederen, recreatieparken, recreatieve routes maar benut ook vooral de kwaliteit van de andere drie lagen. Het maakt ze beleefbaar en tot een belevenis. Het belevenisaspect wordt steeds belangrijke pijler onder het ruimtelijke kwaliteitsbeleid.

De ambitie is gericht op sterke ruimtelijke identiteiten als motor voor gebiedsontwikkeling. Het gaat er om beleving, betekenis en kwaliteit van de omgeving te versterken en de beleefbaarheid en toegankelijkheid van het landschap te vergroten.

Het plangebied heeft op de gebiedskenmerkenkaart de “Laag van de beleving” de aanduiding ‘Donkerte’ (zie afbeelding 4.6) en

Afbeelding 4.6: Laag van de beleving: 'Donkerte' (Bron: Provincie Overijssel)

Afbeelding 4.7: Laag van de beleving: 'Balkons en belvédères' (Bron: Provincie Overijssel)

past bij de ambities van de laag ‘Balkons en belvédères’ om meer scenic experiences te realiseren, zie afbeelding 4.7.

‘Balkons en belvédères’

Balkons en belvédères zijn formeel bepaalde plekken waar vanaf of waar vandaan het landschap kan worden waargenomen. Uitzichttorens, (stedelijke) balkons, belvédères, maar ook infrastructuurpassages in autosnelwegen en regionale wegen, die de gelegenheid bieden om van het Overijssels landschaps- en stadsschoon te genieten. Het gaat hier om de bewust gecreëerde ervaringen, niet om de terloopse en individuele gelegenheden te over voor waarneming en ervaring van ruimtelijke kwaliteit. Een aantal bijzondere vergezichten, uitzichten en zichtlijnen vallen onder dit type gebieden; denk bij voorbeeld aan het uitzicht vanaf de Sallandse Heuvelrug en de Twentse Stuwwal, maar ook een aantal uitzichten vanaf de A1 (waaronder het nationale snelwegpanorama bij Deventer), en balkons aan de IJssel en de Vecht. Volgens de provincie Overijssel liggen er kansen om meer van dit type ‘scenic experiences’ te realiseren. Deze dienen goed aan te sluiten op hun omgeving en geen losliggende incidenten worden.

‘Donkerte’

Lichte gebieden geven een beeld van economische dynamiek; zoals de steden en dorpen, de snelwegen, de kassengebieden, attractieparken en grote bedrijventerreinen. De donkere gebieden geven daarentegen een indicatie van het rustige buitengebied van Overijssel. Het zijn relatief luwe en dunbevolkte gebieden met een lage gebruiksdruk. De ambitie is gericht op het koesteren van donkerte als kwaliteit. Het streven is gericht op het handhaven van de donkerte en, waar mogelijk, de gebieden bij ontwikkelingen nog donkerder te maken.

De richting van de sturing is gericht op het minimaal toelaten

van kunstlicht. Het vereist het selectief inzetten en ‘richten’ van kunstlicht en het vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen. De kansen hiervoor doen zich met name voor bij ontwikkelingen die een grote invloed hebben op het aspect donkerte, zoals grotere woon- en werklocaties en wegen. Ook de projectering van passages van auto(snel)wegen en regionale wegen speelt daarbij een grote rol vanwege het feit dat op- en afritten veelal leiden tot stedelijke ontwikkelingen.

Toetsing van het initiatief aan de “Laag van de beleving”

De voorgenomen ontwikkeling betreft een uitkijktoren. Deze past geheel bij de ambitie van de provincie om meer plekken te creëren waar van het landschap genoten kan worden. Niet alleen zal de natuurbeleving van het Reestdal ter plekke verbeteren, maar het vergroot ook de aantrekkingskracht van bestaande wandel- en fietsroutes voor dagrecreanten en voor gasten van recreatieparken in de regio. Het sluit hierbij naadloos aan op de omgeving en betreft geen losliggend incident.

De ontwikkeling brengt geen toename van kunstlicht met zich mee. Daarnaast zijn er in de omgevingsvisie en –verordening geen specifieke normen opgenomen waaraan dient te worden getoetst.

Het beschrevene brengt met zich mee dat in de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling voldoende rekening wordt gehouden met de uitgangspunten uit de “Laag van de beleving”.

4.2.6 Conclusie toetsing aan het provinciaal beleid

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende ruimtelijke onderbouwing besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Toepassing Omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar!'

De omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar!' beschrijft de koers voor de leefomgeving van de gemeente Staphorst. Het hoofddoel van de omgevingsvisie is om een integraal kader vorm te geven tussen het sociale en ruimtelijke domein. De visie geeft de kaders voor (particuliere) initiatieven en nodigt inwoners en partijen uit met ontwikkelingen te komen die bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. Daarbij gaat het niet alleen om ruimtelijke kwaliteit, maar ook om kwaliteitsverbetering op bijvoorbeeld het gebied van recreatie, ecologie, leefbaarheid, zorg, duurzaamheid en (agrarische) economie.

In voorliggend geval zijn de onderdelen 'Ondernemend Staphorst', 'Versterken van sociale cohesie en integratie' en 'Ondersteunen van initiatieven' van belang. Hierna wordt op de betreffende onderdelen nader ingegaan en vindt er een puntsgewijze toetsing van het voornemen plaats.

4.3.2 Ondernemend Staphorst

Om de kernen Rouveen en IJhorst vitaal te houden maakt de gemeente Staphorst zich hard voor het behoud van de aanwezige voorzieningen in Rouveen en IJhorst. Het is hierbij van belang dat er samengewerkt wordt met de inwoners en er samen slimme oplossingen bedacht worden om basisvoorzieningen in stand te houden. Hierin faciliteren en ondersteunen we de inwoners waar mogelijk.

Verder ondersteunt Staphorst particuliere initiatieven op voorwaarde van een wezenlijke bijdrage aan de kernkwaliteiten. De gemeente ziet het belang van het op peil houden van het

voorzieningenniveau, maar ziet geen toekomst in het tegen de stroming in in stand houden van voorzieningen.

Verder is het de ambitie om het verblijfsgebied IJhorst te versterken door de vitaliteit van de verblijfsrecreatie te verbeteren. Op die manier kan het toeristisch recreatief aanbod op niveau worden gehouden en verder worden versterkt.

Toetsing:

De voorgenomen ontwikkeling sluit aan en versterkt de bestaande voorzieningen en vitaliteit van IJhorst als zijnde verblijfsgebied. Door het versterken van de toeristisch/recreatieve potentie van dorp en omgeving wordt de werkgelegenheidsbehoud versterkt. Daarbij komt dat een gezonde locale economie met voldoende voorzieningen een positieve bijdrage geeft aan het vestigingsklimaat voor bedrijvigheid in de regio Zwolle.

4.3.3 Versterken van sociale cohesie en integratie

Participatie heeft een positieve invloed op de zelfredzaamheid van inwoners en op de sociale cohesie in dorpen en wijken. Voor mensen die het echt nodig hebben biedt de gemeente Staphorst een effectieve ondersteuning. Dit wil men bereiken door samenwerking en vanuit een integrale (sociaal-domeinbrede) aanpak. Bij de participatiewet richt de gemeente Staphorst zich op het in samenhang brengen van de beleidsvelden re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie, waarbij de nadruk op toeleiding naar werk ligt.

Toetsing van 'Versterken van sociale cohesie en integratie':

De voorgenomen ontwikkeling betreft naast een ruimtelijke ingreep, ook een sociaal ontwikkelingsplan. Via Landschap Overijssel wordt gezorgd dat boseigenaren een aantal bomen van een geschikte

houtsoort leveren. Deze worden gezaagd bij een zagerij in de buurt. Vervolgens zullen de verzaagde delen verspreid worden over het dorp bij mensen die kundig zijn met het maken van houtverbindingen. De specificaties waaraan moet worden voldaan worden door B+O Architectuur en Interieur B.V. opgesteld. Hierbij wordt een samenwerking gezocht met een opleidingsinstituut waar jongeren uit IJhorst deelnemen aan een leerproject. Op deze manier ontstaat er een compleet bouw pakket dat de dorpsbewoners op een enkele dag in één keer kunnen oprichten. Dit komt overeen met de wijze waarop vroeger in de regio boerderijschuren werden opgericht. Hiermee vormt de uitkijktoren naast een toevoeging aan het landschap en lokale cultuur ook een meerwaarde voor de sociale cohesie van IJhorst.

4.3.4 Ondersteunen van initiatieven

De gemeente Staphorst realiseert zich dat de in de visie “Staphorst voor elkaar” beschreven doelen niet alleen kunnen worden verwezenlijkt. Men wil juist de energie van de samenleving gebruiken om dit op te pakken. Dit past ook helemaal binnen de filosofie van de nieuwe Omgevingswet. De gemeente zal dus van harte die initiatieven ondersteunen die op een of andere manier bijdragen aan de gezamenlijke doelen. In het integrale afwegingsschema zijn deze doelen weergegeven. Op deze manier geeft de gemeente concreet invulling aan uitnodigingsplanologie, als een van de doelstellingen onder de nieuwe Omgevingswet.

Zo kan iedere initiatiefnemer aan de voorkant zien waarop zijn of haar voorstel wordt bekeken. Natuurlijk zal een initiatief in de praktijk niet op alle onderdelen maximaal ‘scoren’, maar het is wel wenselijk dat er geen hele slechte scores tussen zitten. In de uitwerking van deze omgevingsvisie (van ontwerp tot vaststelling) zullen we hier handen en voeten aan geven. Het gaat

hier overigens om een kwalitatieve en niet om een normatieve inschatting. Vervolgens gaat het erom dat er een gemiddeld positieve score uitkomt. Dan is sprake van een maatschappelijke meerwaarde.

De gezamenlijk gestelde doelen zijn ook de basis geweest voor het beschrijven van de beleidsdoelstellingen uit deze visie en voor het formuleren van nieuw integraal thematisch- of sectoraal beleid. Deze manier van denken past geheel in de Omgevingswet. Om de ‘score’ van een initiatief visueel inzichtelijk te maken kan er gebruikt gemaakt worden van de kwaliteitsmatrix: ‘Staphorst heeft Oog voor de omgeving’. In deze methodiek kunnen de scores omgezet worden in kleuren, waardoor er duidelijk kan worden gezien op welke vlakken een initiatief positief en negatief scoort. Toetsing van ‘Ondersteunen van initiatieven’: In navolging van punt 4.3.3, geldt dat ook de samenwerking tussen het dorpsinitiatief en de gemeente een belangrijke factor vormt voor een succesvolle realisatie.

4.3.5 Conclusie toetsing van het initiatief aan de omgevingsvisie ‘Staphorst voor elkaar!’.

Gelet op het voorstaande wordt geconcludeerd dat de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling in overeenstemming is met de omgevingsvisie ‘Staphorst voor elkaar!’.

5. MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de ruimtelijke onderbouwing een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieu- en omgevingsaspecten bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieu- en omgevingsaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, geur, ecologie en archeologie & cultuurhistorie.

5.1 Geluid (Wet geluidhinder)

5.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidsniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaaï en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

5.1.2 Situatie plangebied

In dit geval wordt geen geluidgevoelig object toegevoegd of gewijzigd. Derhalve worden de aspecten rail- en wegverkeerslawaaï buiten beschouwing gelaten. In de nabijheid van het plangebied zijn geen gezoneerde

industrieterreinen aanwezig.

5.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorgenomen ontwikkeling.

5.2 Bodemkwaliteit

5.2.1 Algemeen

Bij een ruimtelijke onderbouwing dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient een bodemonderzoek te worden verricht.

5.2.2 Situatie plangebied

De voorgenomen ontwikkeling betreft toevoeging van een uitkijktoren in een natuurlijke landschapsomgeving. Voor zover bekend hebben geen bodemverontreinigende activiteiten plaats gevonden op het betreffende perceel. Het is dus aannemelijk dat de bodem geschikt is voor het toevoegen van een uitkijktoren.

5.2.3 Conclusie

De milieukundige bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

5.3.2 Situatie plangebied

Gelet op de aard en omvang van dit project in vergelijking met Wet Milieubeheer beschreven voorgenoemde categorieën, kan worden aangenomen dat het project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging.

Uit de jaarlijkse rapportage van de luchtkwaliteit blijkt tevens dat er, in de omgeving van het plangebied, langs wegen geen overschrijdingen van de grenswaarden aan de orde zijn. Een overschrijding van de grenswaarden is ook in de toekomst niet te verwachten. Tevens wordt opgemerkt dat de functie niet valt onder het Besluit gevoelige bestemmingen.

5.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

5.4 Externe veiligheid

5.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst

aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen.

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

5.4.2 Situatie plangebied

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In de volgende afbeelding is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het plangebied en omgeving weergegeven.

Afbeelding 5.1: Risicokaart (Bron: nederland.risicokaart.nl)

5.4.3 Conclusie

Er bevinden zich in de directe omgeving geen risicobronnen van het plangebied. Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

5.5 Milieuzonering

5.5.1 Algemeen

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

5.5.2 Situatie plangebied

In de nabije omgeving van het plangebied bevinden zich een drietal bedrijven. Op ca. 75 meter ten zuidoosten van het bouwwerk ligt een bergbezinkstation. Daarnaast bevindt er op ca. 150 meter ten zuiden van het bouwwerk een bouwbedrijf (milieucategorie 2) en

op ca. 200 meter ten noordwesten van het bouwwerk ligt een kerk/pastorie.

5.5.3 Conclusie

Omliggende bedrijven of functies worden niet extra belemmerd door het plaatsen van een uitkijktoren.

5.6 Geur

5.6.1 Algemeen

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor inrichtingen, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient tussen een emissiepunt van een dierenverblijf waarin melkkoeien en/of vrouwelijk jongvee worden gehouden en een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom een afstand van 100 meter en buiten de bebouwde kom een afstand van 50 meter te worden aangehouden. Voor de overige dieren welke binnen de inrichting worden gehouden, is in de Wet geurhinder en veehouderij een geurnorm opgenomen. Deze bedraagt voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom 8 odour units per kubieke meter lucht. Voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom bedraagt deze 2 odour units per kubieke meter lucht.

5.6.2 Verordening Geurhinder en Veehouderij gemeente Staphorst

Op 1 juli 2016 heeft de gemeente Staphorst de Verordening Geurhinder en Veehouderij 2016 vastgesteld. De Wgv geeft de gemeente de mogelijkheid om gebiedsgericht geurbeleid op te stellen. Daarmee krijgt de gemeente een instrument om de ontwikkeling van veehouderijen te sturen. Gemeenten mogen bij verordening, binnen bepaalde grenzen, van de normen van de Wgv

afwijken. De gemeentelijke verordening resulteert in afstanden van een emissiepunt tot geurgevoelig objecten binnen de bebouwde kom van 50 meter en buiten de bebouwde kom van 25 meter. Het hanteren van afwijkende normen moet worden onderbouwd vanuit een ruimtelijke visie op de ontwikkeling van het gebied.

5.6.3 Situatie plangebied

Het plangebied ligt hierbij in het aangewezen gebied 'Gebieden anders dan bebouwde kom (buitengebied)'. In de nabije omgeving bevindt zich op ca. 75 meter ten zuidoosten van het bouwwerk een bergbezinkstation. Op ca. 150 meter ten zuiden van het bouwwerk ligt een bouwbedrijf (milieucategorie 2). Op ca. 200 meter ten noordwesten van het bouwwerk ligt een kerk/pastorie. Deze voorzieningen vallen allen buiten de grenzen als aangegeven in de Verordening Geurhinder en Veehouderij 2016. Daarnaast voegt voorgenomen ontwikkeling zelf geen geuruitstotende of geur gevoelige functie toe.

5.6.4 Conclusie

Het aspect geur vormt bij het voorgenomen initiatief geen belemmering voor de uitvoering van het planvoornemen.

5.7 Ecologie

5.7.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en het Nederlands Natuurnetwerk (voorheen EHS). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. In het kader van voorgenomen ontwikkeling is een Quicksan Natuurwaardenonderzoek

uitgevoerd door Natuurbank Overijssel. Toetsing aan de conclusies van Natuurbank Overijssel staan hier beschreven. De gehele rapportage is als bijlage toegevoegd aan dit document.

5.7.2 Gebiedsbescherming

5.7.2.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Nederland zal aan de hand van een vergunningstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden.

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN' waarbij tevens zoveel mogelijk rekening gehouden dient te worden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel.

5.7.2.2 Situatie plangebied

Het plangebied ligt niet in het Natura 2000-gebied. Wel behoort de locatie tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal. Dat houdt in dat de voorgenomen activiteiten alleen een effect hebben op het plangebied en geen uitstralingseffect hebben op de omgeving.

Door het plaatsen van een uitkijktoren wordt wandelaars de kans geboden het Reestdal beter te aanschouwen en te genieten van het landschapsbeeld en de bijbehorende flora- en fauna. De uitkijktoren wordt gebouwd in een bos, aan de rand van het Reestdal. De bouw heeft geen negatief effect op de landschappelijke kwaliteit van het plangebied en de omgeving. De bouw van de toren tast de kernkwaliteiten van het NNN niet aan.

5.7.3 Soortenbescherming

5.7.2.1 Algemeen

Wat betreft de soortbescherming is de Wet natuurbescherming van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dieren- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

5.7.2.2 Situatie plangebied

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige vleermuis-, vogel-, amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar vermoedelijk nestelen er ieder voorjaar vogels in het plangebied, bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er rust- en voortplantingslocaties en bezetten amfibieën een winterrustplaats in het plangebied.

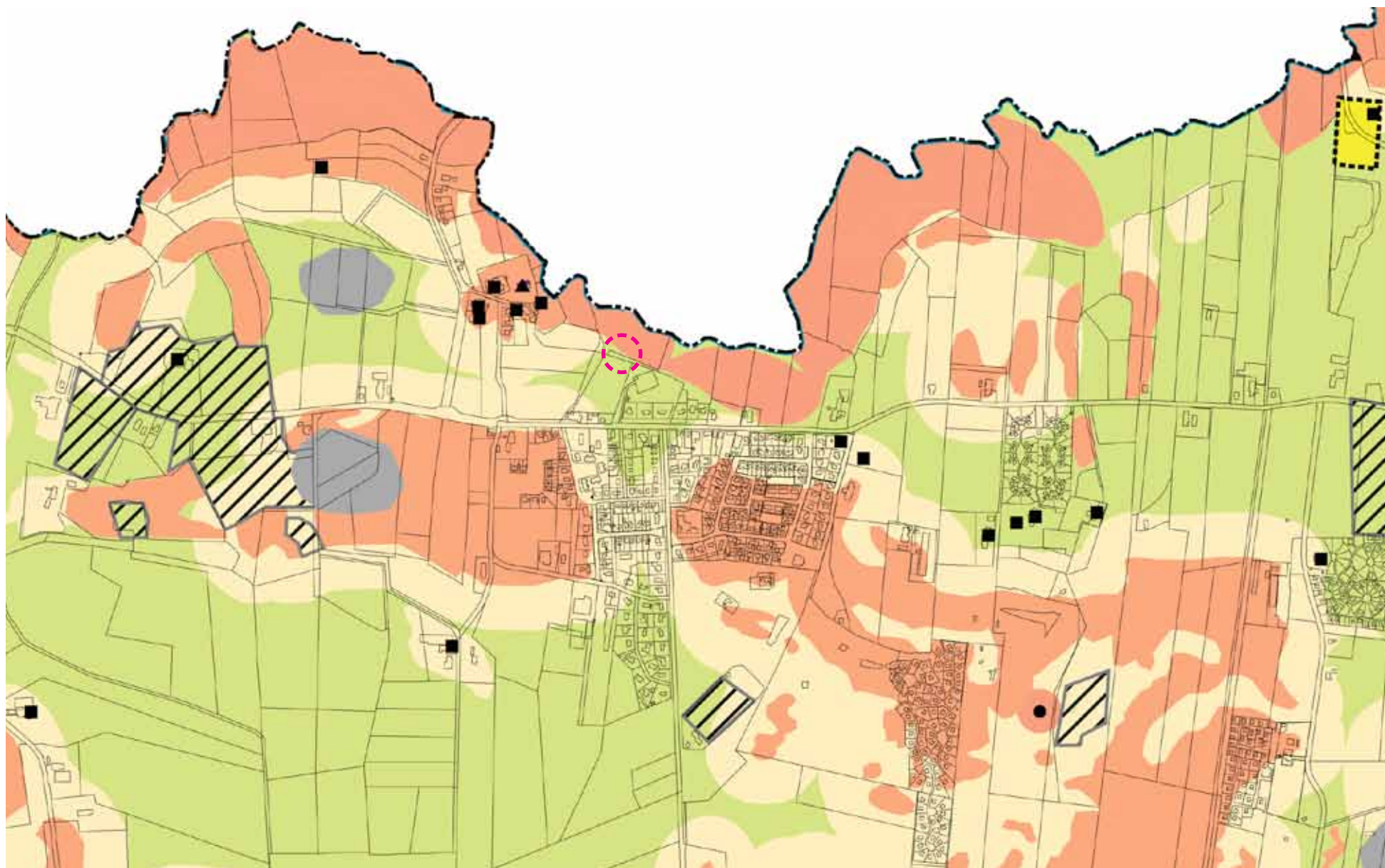
Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting en het bouwrijp maken van de bouwplaats, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari. De

functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende vogelsoorten niet beschermd. Mogelijk bezetten sommige amfibieënsoorten een winterrustplaats in het plangebied en bezetten sommige grondgebonden zoogdieren er een rust- en/of voortplantingsplaats. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verwonden-doden en het verstoren-vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen'.

Vleermuizen bezetten geen rust- of verblijfplaats in het plangebied maar benutten het vermoedelijk wel als foerageergebied. Door uitvoering van de plannen worden geen vleermuizen verstoord, verwond of gedood en blijft de functie als foerageergebied behouden.

5.7.4 Conclusie

Mits bezette vogelnesten beschermd worden, dan leidt uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Ook leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming. Door uitvoering van de quickscan natuurwaardenonderzoek, heeft initiatiefnemer voldaan aan de onderzoeksplicht, zoals verwoord in art. 1.11 van de Wnb. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wnb aangevraagd te worden. De Wnb, en hiermee het aspect 'ecologie', vormt geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Afbeelding 5.2: Uitsnede gemeentelijke archeologische verwachtingskaart (Bron: Gemeente Staphorst)

5.8 Archeologie & Cultuurhistorie

5.8.1 Archeologie

5.8.1.1 Algemeen

Op grond van de Erfgoedwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Erfgoedwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

5.8.1.2 Situatie plangebied

De gemeente Staphorst kent een archeologische verwachtingskaart. Een uitsnede van deze kaart, met daarin weergegeven de locatie van het plangebied, is opgenomen in afbeelding 5.2.

Uit de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart blijkt dat het plangebied ofwel is gelegen in een gebied met een hoge verwachting voor de perioden neolithicum tot middeleeuwen, ofwel met lage verwachting. Mocht de toren in het hogere verwachtingsgebied gevestigd worden dan geldt een onderzoekplicht bij ingrepen dieper dan 40 centimeter en een oppervlakte groter dan 2500 m². Aangezien het voorgestelde buiten deze voorwaarden valt is het uitvoeren van een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

5.8.2 Cultuurhistorie

5.8.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

5.8.2.2 Situatie plangebied

Er bevinden zich, op basis van de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Overijssel, in het plangebied zelf geen rijks- danwel gemeentelijke monumenten. 200m ten zuid-oosten bevindt zich het dichtstbijzijnde rijksmonument. Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor dit plan.

5.8.3 Conclusie

Het uitvoeren van een archeologisch onderzoek is in het kader van deze ruimtelijke onderbouwing niet noodzakelijk. Ook vormen cultuurhistorische aspecten geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorgenomen ontwikkeling.

6. WATERASPECTEN

6.1 Vigerend beleid

6.1.1 Europees- en rijksbeleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Het Rijksbeleid op het gebied van waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

6.1.2 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

6.1.3 Waterschap Drents Overijsselse Delta

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe, Drents Overijsselse Delta en Zuiderzeeland. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen een Waterbeheerplan opgesteld.

Het algemeen bestuur van het waterschap Drents Overijsselse Delta heeft het 'Waterbeheerplan 2016-2021' vastgesteld. Hieronder volgt een toelichting op de doelen in het waterbeheerplan.

- Overstromingen, wateroverlast of droogte te voorkomen of beperken. Inwoners kunnen hierdoor op een goede manier wonen en werken. Boeren en natuurbeheerders kunnen goed gebruik maken van de grond.
- Beschermen en verbeteren van de kwaliteit van het water in de volle breedte. Een goede ecologische en chemische kwaliteit van het (oppervlakte)water is belangrijk. Het water is schoon en gezond en inwoners kunnen hiervan genieten. Ook de doelen voor waterkwaliteit die voortvloeien uit Europese wetgeving; de Kaderrichtlijn Water (KRW) maken onderdeel uit van het plan.

- Afvalwater in de afvalwaterzuiveringsinstallaties effectief en efficiënt behandelen. Niet alleen wordt geprobeerd om de schadelijke stoffen uit het water te halen. Ook wordt geprobeerd om van deze stoffen nieuwe producten te maken en nieuwe toepassingen te zoeken.

6.2 Waterparagraaf

6.2.1 Watertoets

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het verplicht de Watertoets uit te voeren. De Watertoets is een waarborg voor water in ruimtelijke plannen en besluiten. Deze standaard waterparagraaf heeft betrekking op het plan nieuwbouw van een uitkijktoren aan de rand van het beekdal van de Reest te IJhorst.

6.2.1.1 Waterhuishouding

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het plangebied geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd. De toename van het verharde oppervlak is minder dan 1.500 m².

Voorkeursbeleid hemelwaterafvoer

In het plan wordt er naar gestreefd het voorkeursbeleid van het waterschap op te volgen. Als de hemelwaterafvoer:

- niet wordt aangesloten op een gescheiden rioolstelsel; of
 - niet wordt afgekoppeld van het bestaande rioolstelsel,
- is oppervlakkige afvoer en infiltratie in de bodem uitgangspunt.

Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, is lozing op het oppervlaktewater via een bodempassage gewenst. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afgekoppelde hemelwater te garanderen.

6.2.1.2. Oppervlaktewater

Er wordt rekening gehouden met de wijze van onderhoud (varend of vanaf de kant) en de daarbij geldende voorwaarden. Voor werkzaamheden binnen de aangegeven zones van het waterschap is een vergunning op grond van

6.2.1.3 Het gebruik van materialen

Het waterschap is verantwoordelijk voor een goede waterkwaliteit van het regionale watersysteem. Om verontreiniging van het watersysteem te voorkomen adviseert het waterschap om materialen zoals lood, koper en zink niet te gebruiken als het hemelwater vrij afstroomt naar het watersysteem.

6.2.1.4 Aanleghoogte van de bebouwing

Voor de aanleghoogte van de gebouwen (onderkant vloer begane grond) wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter ten opzichte van de Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG). Bij een afwijkende maatvoering is de kans op structurele grondwateroverlast groot. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast.

6.2.1.5 Wetgeving lozen in oppervlaktewater

In het plan vindt een lozing plaats van water in oppervlaktewater. Hemelwater van schone oppervlakken (zoals daken en tuinen) mag rechtstreeks geloosd worden. Hemelwater dat van een parkeerterrein afstroomt (of anderszins) vervuild raakt, dient via een bodempassage af te wateren. Indien u grondwater gaat

onttrekken tijdens de aanleg en u wilt dat lozen in oppervlaktewater dan gelden er specifieke regels. Neem hierover contact op met het waterschap.

6.2.1.6 Wetgeving grondwateronttrekking

Er vindt in het plan een grondwateronttrekking plaats. Gezien de verschillende belangen is het grondwaterbeheer wettelijk geregeld in de Waterwet. In het kort komt het er op neer dat u voor grote grondwateronttrekkingen vergunningplichtig bent. Voor kleinere onttrekkingen geldt een meldingsplicht. Neem contact op met het waterschap.

6.2.1.7 Watertoetsproces

De initiatiefnemer heeft waterschap Drents Overijsselse Delta geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de korte procedure van de watertoets is toegepast. De bestemming en de grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding.

8.2.1.8 Conclusie

“De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen conform de Handreiking Watertoets III. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta geeft een positief wateradvies”.

7. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

7.1 Algemeen

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van de omgevingsvergunning moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elke omgevingsvergunning. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een omgevingsvergunning geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

7.2 Situatie Plangebied

De ontwikkeling van een uitkijktoren geeft geen noodzaak om een exploitatieplan vast te stellen. Daarnaast voorzien private middelen reeds voor 71% in de kosten van dit project. Voor de overige 29% hebben de initiatiefnemers reeds overleg gehad met ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente Staphorst. Momenteel werkt de Gemeente Staphorst aan een voorstel om het overige 29% van de uitkijktoren vooraf te financieren. Deze financiering wordt vervolgens in 4-5 termijnen terugbetaald door belanghebbende recreatie-ondernemers in het Reestdal. Indien er 5 ondernemers meedoen, levert dat voor iedere ondernemer een last op van €4.000 - 5.000, verspreid over 4-5 jaar, uitgaande van een benodigd bedrag van max. €25.000.

7.3 Conclusie

Gesteld wordt dat de voorgenomen samenwerking van de initiatiefnemers en Gemeente Staphorst het project financieel nog meer stabiliteit geeft. Gelet op het vorenstaande wordt geconcludeerd dat het project financieel uitvoerbaar is.

8. VOOROVERLEG EN INSpraak

8.1 Vooroverleg

8.1.1 *Het Rijk*

In het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat voorgenomen ontwikkeling geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

8.1.2 *Provincie Overijssel*

De provincie Overijssel heeft een vooroverleglijst opgesteld van categorieën van ontwikkelingen van lokale aard waarover vooroverleg niet noodzakelijk is. In dit geval valt het plan onder:

Buitengebied/Groene omgeving - Overige voorzieningen;
Plannen/projectbesluiten voor openbare (nuts)voorzieningen, voorzieningen voor het openbaar vervoer of het wegverkeer alsmede voorzieningen ten behoeve van recreatief medegebruik en natuurbeheer mits deze kleinschalig van omvang zijn en passen binnen de gebiedskenmerken met een versterking plaatsvindt van de ruimtelijke kwaliteit.

In dit geval betreft het een project dat valt binnen de ambities beschreven in de Omgevingsvisie Overijssel. Er is geen sprake van andere provinciale belangen. Derhalve is vooroverleg met de provincie Overijssel niet noodzakelijk.

8.1.3 *Waterschap Drents Overijsselse Delta*

Zoals besproken in hoofdstuk 6 geeft Waterschap Drents Overijsselse Delta een positief wateradvies.

8.2 Inspraak

Het voorliggend plan is reeds voorgelegd/voorgesproken met direct omwonenden. Daarnaast wordt het voorliggende initiatief in samenwerking met bewoners van IJhorst ontwikkeld, en wordt het project gekoppeld aan het ontwikkelen van vakmanschap in de omgeving.

9. CONCLUSIE

De bouw van een uitkijktoren langs het Reestdal vormt een aanvulling op de recreatieve mogelijkheden ter plaatse. Zo biedt deze toren de recreant de mogelijkheid om op een andere manier van het omliggende landschap te genieten. Uit het beleidshoofdstuk blijkt, dat realisatie van deze toren in overeenstemming is met de genoemde beleidsvelden en wet- en regelgeving van de diverse overheden. Uit de milieuparagraaf blijkt verder dat van aantasting van de bestaande omgevingskwaliteit geen sprake is. Zodoende kan positief besloten worden omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning. Na verlening van de omgevingsvergunning, waartoe onderhavig document dient als ruimtelijke onderbouwing, is het toegestaan om binnen het projectgebied een 18 meter hoge uitkijktoren op te richten en te gebruiken. De hoogte van de toren wordt hierbij gemeten vanaf het afgewerkte maaiveld van het (geprojecteerde) grondoppervlak van de toren. Dit wordt voor deze toren dus gezien als 'peil', zoals bedoeld in het vigerende bestemmingsplan.

COLOFON

B+O Landschap en Stedenbouw B.V.

Arnoud Olie | Architect / Algemeen Directeur

Peter Klaassen | Technisch directie-assistent

Bastiaan Vennink | Tekenaar

LS13145 - Ruimtelijke Onderbouwing Uitzichtoren IJhorst

23 april 2018